

Spørgeskemaundersøgelser

Når man laver en stikprøveundersøgelse, er det vigtigt, at man er bevidst om, hvordan stikprøven udtages, så det sikres, den er et repræsentativt billede af populationen (den samlede gruppe, f.eks. vælgerene), man vil undersøge.

Man kan tage et **simpelt tilfældigt udvalg**, f.eks. ved at tage tilfældigt ud fra en liste. Kan man bruge Krak og/eller en telefonbog. Hvis alle er optaget i Krak, kan man benytte den. Hvis alle har telefon, kan man benytte telefonbogen og tage f.eks. hver tusinde telefonabonnent ud. Det er imidlertid ikke alle, der har telefon, og som er optaget i en telefonbog med alle abonnenter. Derfor skal man være forsigtig med denne metode.

Eller man kan lave et **struktureret repræsentativt udvalg**, så man på forhånd sikrer sig, at stikprøven bliver et repræsentativt billede af populationen. Inden for de således udvalgte segmenter, kan man herefter tage tilfældigt ud. Man kalder det også for et **stratificeret udvalg** (stratified sample), fordi man tager strata af populationen ud. Man vil f.eks. lave en stikprøve af skolens elever, hvor forskellige klasser er repræsenteret. Klasserne varierer meget i størrelse, og man skal da sørge for, at der tages ud af klasserne i forhold til deres størrelse for, at stikprøven er repræsentativ for klasserne. Det vil være mere simpelt at lave en stratificeret stikprøve, hvor stikprøven skal være repræsentativ for HF/gymnasielevfordeling. Den vil f.eks. se således ud:

Antal elever på skolen		
Antal HF'ere	143	
Antal gymnasieelever	491	
I alt:	634	
Stikprøve:	150	
Antal HF'ere	34	Findes ved at gange 150 med brøken 143/634
Antal gymnasieelever	116	Findes ved at gange 150 med brøken 491/634

Hvordan skal spørgeskemaet så udformes? Hvis der skal laves statistik og beregninger på det, skal man udforme lukkede spørgsmål med klart definerede svarmuligheder. Åbne spørgsmål kan give interessante oplysninger, men er ikke så ligetil at lave statistik på.

Udformningen af spørgeskemaet afhænger endvidere af, hvad man vil undersøge, jvf herunder om vælgerundersøgelser, hvor man vil vide, hvordan valget falder ud ved at spørge en stikprøve på 12-1500 mennesker i stedet for hele vælgerbefolkningen. Det er lukkede spørgsmål, idet man sætter kryds ved et parti. Hvis man vil vide noget om motivationen for at stemme på partiet, kan det gøres med enten åbne spørgsmål eller spørgsmål af typen, hvor man spørger om vælgerens reaktion/svar på givne udsagn, og hvor svaret kategoriseres i lukkede svarmuligheder, f.eks. enig, overvejende enig, etc.